

Debrecen - Sokféle ügyről váltottak már levelet az agoratagok, napjainkban pedig a Wass Albertről felállítandó szobor a téma.



Debrecen - Sokféle ügyről váltottak már levelet az agoratagok, napjainkban pedig a Wass Albertről felállítandó szobor a téma. Az önkormányzat hozzájárult, hogy a készülő művet a Medgyessy sétányon állítsák fel.

Több levelező – élükön Borbély Szilárd József Attila-díjas költő, az Alföld folyóirat szerkesztője – határozottan vitatja, hogy ez jó döntés lenne. Ezen oldal hasábjain az erről szóló vitából idézünk részleteket.

Kedves Borbély Szilárd! A kérdésem rövid: hány Wass Albert-könyvet olvasott? Völgyesi Zoltán történész kérdezte ezt az Agórán a költőtől, azt követően, hogy Borbély így fogalmazott: Wass Albert éremlyítően rossz bulváríró, valahol Szilvási és Berkesi környékén.

Borbély kérdéssel válaszolt: melyik az a műve Wass Albertnak, amely véleményed szerint főműve, és Arany, illetve Krúdy mellé helyezi? Majd leírja, hogy jó pár regényét olvasta, s arra jutott: „... ahogy mondani szokták, az élet túl rövid ahhoz, hogy rossz borokat igyunk. De újra elő fogom venni, és figyelmesen elolasom azt a művet, amelyet ajánlsz.”

Völgyesi válasza: „Nem tudom, mi a főműve, egyesek szerint a Kard és kasza, mások szerint A funtinelli boszorkány, s azt gondolom, egyik sem helyezi Arany és Krúdy mellé.

Viszont az életmű egésze nem húzható rá arra a sémára, amit ajánlottál, A funtinelli boszorkány, amely messze a legolvasottabb műve, biztosan nem. S bár ezt nem kérdezted, szerény véleményem szerint semmi baj nem származik abból, ha Wass Albert szobrot kap Debrecenben, ha jól tudom, ezt sokan támogatják.

Az más kérdés, hogy valóban nem Arany és Krúdy mellett van a legmegfelelőbb helye. De

nem is a Bem téren, mert akkor szimpla politikai szimbólummá válik, miközben sokan – nézetekkel szemben – művei miatt olvassák. Baráti üdvözléssel: Zoltán”

És a válasz: „Kedves Zoltán, személyes ízlésem szerint tévedésnek gondolom, hogy szobrot állítsanak neki Debrecenben (mert ha íróként aposztrofálva teszik ezt, akkor várni kellene 40-50 évet), de ... elfogadom és tisztelem, hogy vannak, akinek fontos. ...

Nem tudom, hogy akik olvassák, valóban a művek miatt olvassák-e. Wass Albert művei egy értékvilágot és egy ideológiát közvetítenek. Úgy vettem észre, hogy aki Wass Albertet olvas, az nem olvas Esterházyt, pedig egyik is gróf, meg a másik is:-) Ennek mi lehet az oka?”

Barátsággal, Szilárd”

Válasz:

„Bizonyára tendenciaszerűen igaz, amit írsz, hogy aki Esterházyt olvas, nem olvas Wasst, de ez nemcsak ízlés dolga, nagyban befolyásolja, hogy mire Wass ismertté vált, már javában újraásták a népi-urbánus, jobb-bal lövészárkot.

Emlékszem, még a nyolcvanas évek végén megfért az akkori Hitelben Esterházy és Csoóri, sokan olvasták mindkettőt, nemcsak irodalmi alkotásaikat, de a publicisztikájukat is, s így az átlagértelmisségi nagyjából ki volt egyensúlyozva.

Nem létezett a mostani politikai ideológiai alapú „ízlésterror”, ami nem a politikában okozza a legtöbb kárt, hanem a kultúrában, így pl. az irodalomban. Esterházyt én is többet olvastam (talán minden művét), mint Wasst, pedig az utóbbi többet írt, s nemcsak azért, mert az utóbbit később ismertem meg. Azonban méltánytalannak tartanám, ha Wasstól elvitátnánk az irodalmi értékeket, a „Funtinelli” talán jó példa erre: egy letűnt világ legendáit és valóságosnak tűnő figuráit kelti életre, és nyelvileg is érdekes (mellesleg nincs benne semmi nacionalizmus, a szereplők zöme vélhetően nem is magyar, inkább román „hegyi emberek”, de ez tán nem is lényeg).

Véleményem szerint Író gyárthat mítoszt, szíve joga, kérdés, hogyan teszi – történészként viszont én sem szeretem az íróról gyártott mítoszokat (Lásd Koltay-film egyes részei), de az ellenmítosz-gyártásnak sem örülök. Üdvözléssel: Zoltán”